

The Usage of Evidence-Based Dentistry among Postgraduate Student of Isfahan University of Medical Sciences

Firoozeh Nilchian¹

Reza Rezaee²

1. **Corresponding Author:** Associate Professor, Oral Public Department Health, Dental Material Research Center, Dental Research Institute, School of Dentistry, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. **Email:** f-nilchian@dnt.mui.ac.ir
2. Dental Student, Student Research Committee, Dental School, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Abstract

Introduction: Our current era is the age of information exploration and innovation that has given us a good opportunity to use evidence-based information, so this study aimed to evaluate the use of Evidence-Based Dentistry in Isfahan Dental School in 2018.

Materials & Methods: The sampling method of this study was census and, the number of faculty assistants was 50. The method of collecting this information was through a questionnaire Regarding fulfillment of ethical manners in this study, participants were not required to mention their names and personal characteristics, and only if they consented participate in the study, a questionnaire was provided to them. Man withny analysis and Spear man correlation were used to evaluate the relation between EBD (Evidence Based Dentistry) according to their gender.

Results: In the current evaluation, it was observed that 19 dentists (36.5%) were female and 33 (63.5%) were male. Most residents (63.5%) sometimes use evidence-based dentistry, 11 cases (21.2%) rarely and 8 cases (15.3%) using this technique always. About the frequency distribution of resources used by residents to answer questions in dealing with patients, the highest frequency (65.4%) was related to "textbooks or questions from clinical teachers" as well as "translated reference books" and the least Frequency (13.5%) was related to "Search other databases".

Conclusion: Based on the findings in this section, the use of evidence-based medicine among residents is low.

Key words: Dentistry, Evidence-based medicine, Dental student.

Received: 9.03.2021

Revised: 8.06.2021

Accepted: 12.07.2021

How to cite: Nilchian F, Rezaee R. The Usage of Evidence-Based Dentistry among Postgraduate Student of Isfahan University of Medical Sciences. J Isfahan Dent Sch 2021; 17(3): 313-320.

بررسی استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در دستیاران تخصصی دانشکده‌ی دندان پزشکی اصفهان

۱. **نویسنده مسؤل:** دانشیار، گروه سلامت دهان و دندان پزشکی جامعه‌نگر، مرکز تحقیقات مواد دندان‌دانی دندان پزشکی، پژوهشکده‌ی علوم دندان پزشکی، دانشکده‌ی دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. Email: f-nilchian@dent.mui.ac.ir

۲. دانشجوی دندان پزشکی، کمیته‌ی پژوهش‌های دانشجویی، دانشکده‌ی دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

فیروزه نیلچیان^۱

رضا رضایی^۲

چکیده

مقدمه: عصر حاضر، عصر اطلاعات و کاوش‌ها و نوآوری‌هاست که فرصت مناسبی را برای استفاده از اطلاعات مبتنی بر شواهد برای ما به وجود آورده است. بنابراین این مطالعه، بررسی استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در دستیاران تخصصی دانشکده‌ی دندان پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۷ را هدف قرار داد.

مواد و روش‌ها: مطالعه‌ی حاضر از نوع مقطعی و به روش نمونه‌گیری سرشماری و تعداد دستیاران دانشکده، ۵۰ نفر بوده است. روش جمع‌آوری این اطلاعات از طریق پرسش‌نامه بود. در مورد رعایت اصول اخلاقی در این مطالعه، شرکت کنندگان ملزم به ذکر نام و مشخصات شخصی خود نبودند و تنها در صورت رضایت از شرکت در مطالعه به آن‌ها پرسش‌نامه‌ای ارائه شد. در این مقاله از روش‌های آماری توصیفی مانند توزیع فراوانی و میانگین استفاده شده است. آزمون Mann-Whitney و ضریب همبستگی Spearman در مورد بررسی ارتباط بین میزان استفاده از EBD (Evidence based dentistry) بین دستیاران خانم و آقا و ضریب همبستگی Spearman جهت بررسی بین میزان استفاده از EBD با سال تحصیلی آن‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: در ارزیابی حاضر، مشاهده شده است که ۱۹ نفر از دندان‌پزشکان مورد بررسی (۳۶/۵ درصد) زن و ۳۳ نفر (۶۳/۵ درصد) مرد بودند. اکثر دستیاران (۶۳/۵ درصد) گاهی اوقات از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده می‌کنند، ۱۱ مورد (۲/۲۱ درصد) به ندرت و ۸ مورد (۳/۱۵ درصد) زیاد از این روش استفاده کرده‌اند. درباره‌ی توزیع فراوانی منابع مورد استفاده‌ی دستیاران برای پاسخگویی به سؤالات در برخورد با بیماران نیز مشاهده شده است که بیشترین فراوانی (۶۵/۴ درصد) مربوط به «جزوات درسی یا سؤال از اساتید بالینی» و همچنین «کتاب‌های مرجع ترجمه شده» و کم‌ترین فراوانی (۱۳/۵ درصد) مربوط به «جستجو در سایر پایگاه‌ها» بوده است.

نتیجه‌گیری: بر اساس موارد مشاهده شده در این مطالعه، میزان استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در بین دستیاران پایین بوده است.

کلید واژه‌ها: دندان پزشکی، پزشکی مبتنی بر شواهد، دانشجویان دندان پزشکی.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۴/۲۱

تاریخ اصلاح: ۱۴۰۰/۳/۱۸

تاریخ ارسال: ۱۳۹۹/۱۲/۱۹

استناد به مقاله: نیلچیان فیروزه، رضایی رضا. بررسی استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در دستیاران تخصصی دانشکده‌ی دندان پزشکی اصفهان. مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان. ۱۴۰۰؛ ۱۷(۳): ۳۱۳-۳۲۰.

مقدمه

عصر حاضر ما، عصر اطلاعات و کاوش‌ها و نوآوری‌هاست که فرصت مناسبی را برای استفاده از اطلاعات مبتنی بر شواهد برای ما به وجود آورده است (۱). انجام عمل مبتنی بر شواهد (Evidence based practice) در بسیاری از رشته‌های مراقبت‌های بهداشتی محبوبیت دارد. یکی از ویژگی‌های اصلی آن، تکیه بر ارتباط میان شواهد علمی سخت، تخصص بالینی و نیازهای فردی و انتخاب‌های فردی است (۲). پزشکی مبتنی بر شواهد به معنای ادغام تخصص بالینی فردی با بهترین شواهد بالینی موجود در تحقیقات سیستماتیک است (۳).

انجمن دندان پزشکی آمریکا، دندان پزشکی مبتنی بر شواهد (Evidence based dentistry) EBD را این طور تعریف کرده است: «رویکردی در مراقبت سلامت دهانی است که نیاز به اجماع قضاوت‌گرانه و ارزیابی‌های سیستماتیک شواهد علمی، در رابطه با تاریخچه و شرایط دهانی و پزشکی بیمار، تجارب کلینیکی دندان پزشکی و نیازهای درمانی و خواسته‌های بیمار دارد» (۴).

در کشور ایران، خدمات دندان پزشکی نسبت به درآمد عموم جامعه، یک کار پرهزینه به شمار می‌رود و عمدتاً تحت پوشش بیمه‌ها پرداخت نمی‌شود بنابراین کاربرد بهترین روش درمانی و تشخیصی الزامی است (۵).

یک مطالعه مقطعی توسط Sadeghi و همکاران (۶) در دانشکده دندان پزشکی کرمان، با موضوع میزان آگاهی، نگرش و بکارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد در دستیاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شد، یافته‌ها نشان داد که ۳۳/۳ درصد معتقد بودند، پزشکی مبتنی بر شواهد در مراقبت از بیماران مفید است؛ اما فقط ۵/۳ درصد آن‌ها بیان کردند که در بیش از نیمی از کارهای بالینی خود از رویکرد پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده می‌کنند.

در مطالعه‌ی Khami و همکاران (۷) با موضوع آگاهی دانش و نگرش دانشجویان دندان پزشکی مشهد در زمینه‌ی دندان پزشکی مبتنی بر شواهد نشان داده شد، ۸۰ درصد

دانشجویان، آشنایی کم یا خیلی کم با دندان پزشکی مبتنی بر شواهد داشتند.

دندان پزشکی در طی چند دهه‌ی گذشته، شاهد تحولات زیادی در زمینه‌ی تکنولوژی و مواد بوده است، اما در چند سال اخیر جنبه‌ی دیگری از علم دندان پزشکی که اصطلاحاً تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد Effective practice نامیده می‌شود، شروع به تغییرات اساسی نموده است (۸)، بر این اساس اهمیت توجه به این شاخه از پزشکی مشخص می‌گردد. بر این اساس هدف از این ارزیابی، بررسی استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در دستیاران تخصصی دانشکده‌ی دندان پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۷ بوده است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه‌ی مقطعی، در سال ۱۳۹۷ در دانشکده‌ی دندان پزشکی اصفهان انجام شده و روش نمونه‌گیری این مطالعه از نوع سرشماری بوده است. به این صورت که تمامی دستیاران مشغول به تحصیل در ۱۰ گروه آموزشی (پروتز، اطفال، پاتولوژی، ارتودنسی، جراحی، اندودنتیکس، ترمیمی، پرئودونتیکس، سلامت دهان و جامعه، تشخیص بیماری‌های دهان و دندان) در این مطالعه شرکت داده شدند. تعداد دستیاران دانشکده، ۵۰ نفر بود و روش نمونه‌گیری نیز به صورت تصادفی ساده بوده است. روش جمع‌آوری این اطلاعات از طریق پرسش‌نامه که روایی آن به وسیله‌ی صاحب‌نظران (دو متخصص دندان پزشکی اجتماعی) تأیید شد و پس از انجام یک مطالعه‌ی اولیه (۲۰ درصد حجم نمونه)، پایایی ثبات درونی آن با محاسبه آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به دست آمد.

جهت طراحی پرسش‌نامه از مطالعه‌ی قلی‌زاده و همکاران (۹) و معین تقوی و همکاران (۱۰) استفاده شد. این پرسش‌نامه، دارای سه بخش بود: بخش اول شامل معرفی پژوهش و تقدیر از همکاری دستیاران محترم، بخش دوم شامل سؤالاتی در مورد خصوصیات دموگرافیک افراد شرکت‌کننده نظیر سن، جنس، سابقه‌ی کار و در نهایت بخش

اکثر دستیاران (۶۳/۵ درصد) گاهی اوقات از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده می کنند.

توزیع فراوانی منابع مورد استفاده دستیاران برای پاسخگویی به سؤالات در برخورد با بیماران در جدول ۱ مشخص است. بیشترین فراوانی (۶۵/۴ درصد) مربوط به «جزوات درسی یا سؤال از اساتید بالینی» و همچنین «کتابهای مرجع ترجمه شده» و کمترین فراوانی (۱۳/۵ درصد) مربوط به «جستجو در سایر پایگاهها» بود (جدول ۱).

جدول ۱: توزیع فراوانی منابع مورد استفاده دستیاران برای پاسخگویی به سؤالات در برخورد با بیماران

تعداد (درصد)	منابع
۳۴ (۶۵/۴)	جزوات درسی یا سؤال از اساتید بالینی
۲۷ (۵۱/۹)	جستجو در پایگاههای اطلاعاتی مبتنی بر شواهد
۷ (۱۳/۵)	جستجو در سایر پایگاهها
۸ (۱۵/۴)	مجلات دندان پزشکی
۲۷ (۵۱/۹)	کتابهای مرجع زبان اصلی
۳۴ (۶۵/۴)	کتابهای مرجع ترجمه شده
۱۷ (۳۲/۷)	ترجمه خلاصه شده کتابهای مرجع

توزیع فراوانی موانع مربوط به دسترسی به شواهد در رابطه با دندان پزشکی مبتنی بر شواهد نشان داده است که بیشترین فراوانی (۵۹/۶ درصد) مربوط به «حجم بالای اطلاعات دندان پزشکی» و کمترین فراوانی (۲۳/۱ درصد) مربوط به «جدید بودن موضوع و عدم اطلاع بسیاری از دندان پزشکان از آن» بود (جدول ۲).

در ادامه توزیع فراوانی موانع مربوط به مدیران سیستم سلامت در رابطه با دندان پزشکی مبتنی بر شواهد مشاهده می شود. بیشترین فراوانی (۴۸/۱ درصد) مربوط به «عدم سرمایه گذاریهای لازم برای تحقق این امر» بود. در ضمن، ۲۵ نفر از دستیاران (۴۸/۱ درصد) از روشهای ارزیابی صحت شواهد استفاده می کردند (جدول ۳).

سوم شامل سؤالاتی در خصوص نقش دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در درمانهای روزمره بیماران، درصد فعالیت های بالینی کنونی مبتنی بر شواهد، جستجو در موتورهای جستجو، میزان استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد، میزان مهارت در استفاده از مقالات، اولویت منابع مورد استفاده در درمان بیماران، میزان علاقه آنها به فراگیری دندان پزشکی مبتنی بر شواهد، میزان دسترسی به اینترنت و همچنین آشنایی با منابعی نظیر SUM، PubMed، و غیره، میزان ساعت استفاده در روز و نیز موانع بر سر راه می باشد.

در راستای رعایت اخلاق در پژوهش، افراد شرکت کننده در مطالعه، ملزم به ذکر نام و مشخصات فردی خود نبودند و فقط در صورت موافقت ایشان مبنی بر تمایل به شرکت در مطالعه، پرسشنامه‌ی مورد نظر، در اختیارشان قرار گرفت. در انتها داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ (version 22, IBM Corporation, Armonk, NY)، آنالیزهای آماری توصیفی شامل توزیع فراوانی و میانگین و همچنین از آزمون Mann-Whitney و ضریب همبستگی Spearman در مورد بررسی ارتباط بین میزان استفاده از EBD بین دستیاران خانم و آقا و جهت بررسی بین میزان استفاده دستیاران از EBD با سال تحصیلی آنها استفاده شد. این مطالعه با کد اخلاق:

IR.MUI.RESEARCH.REC.1398.209 در سال ۱۳۹۷ در دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

یافته‌ها

این مطالعه به منظور بررسی میزان استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در بین دستیاران تخصصی دانشکده دندان پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۷ انجام شده است. توزیع فراوانی جنس، بخش محل خدمت و سال تحصیلی دستیاران نشان داده است که ۱۹ نفر از دندان پزشکان مورد بررسی (۳۶/۵ درصد) زن و ۳۳ نفر (۶۳/۵ درصد) مرد بودند. همچنین

جدول ۲: توزیع فراوانی میزان استفاده دستیاران از منابع اطلاعاتی، مجلات و یا موتورهای جستجو

منابع	بی اطلاع	اطلاع و عدم استفاده	خواندن	استفاده در تصمیم گیری بالینی
تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
Scopus	۵ (۹/۶)	۲۱ (۴۰/۴)	۱۸ (۳۴/۶)	۸ (۱۵/۴)
Journal of the Evidence Based Dental Practice	۲۸ (۵۳/۸)	۱۳ (۲۵)	۶ (۱۱/۵)	۵ (۹/۶)
SUM Search	۳۹ (۷۵)	۱۲ (۲۳/۱)	۰ (۰)	۱ (۱/۹)
Center for Evidence Based Dentistry	۳۶ (۶۹/۲)	۱۳ (۲۵)	۱ (۱/۹)	۲ (۳/۸)
TRIP Database, Oral Health Page	۴۱ (۷۸/۸)	۷ (۱۳/۵)	۲ (۳/۸)	۲ (۳/۸)
Cochran Database of Systemic Reviews	۲۲ (۴۲/۳)	۱۴ (۲۶/۹)	۹ (۱۷/۳)	۷ (۱۳/۵)
Pubmed Systemic Review Search Page	۰ (۰)	۴ (۷/۷)	۱۴ (۲۶/۹)	۳۴ (۶۵/۴)
AHRQ Evidence Based Practice Center	۳۱ (۵۹/۶)	۱۴ (۲۶/۹)	۴ (۷/۷)	۳ (۵/۸)
The Journal of American Association (JADA)	۲۴ (۴۶/۲)	۱۶ (۳۰/۸)	۶ (۱۱/۵)	۶ (۱۱/۵)

درصد) مرد بودند. و بر اساس آزمون Mann-Whitney میزان استفاده از EBD بین دستیاران خانم و آقا اختلاف معنی دار نداشت ($p \text{ value} = ۰/۱۵$). به عبارت دیگر بین جنس و میزان استفاده از EBD رابطه‌ی معنی دار وجود نداشت. این در حالی است که در سایر مطالعات انجام شده در این زمینه نتایج متفاوتی مشاهده شده است که در ادامه مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفته‌اند. در کشور ما به دلیل اهمیت پیدا کردن این موضوع تحقیقاتی در رابطه با آن انجام شده است که می‌توان به مطالعه‌ی Najafi و Asgari (۱۱) اشاره کرد که به بخشی از این موضوع پرداخته‌اند. اما به نظر می‌آید که نیاز بیشتری به تحقیق و تمرکز در این موضوع وجود دارد.

در پژوهش دیگری که توسط معین تقوی و همکاران (۱۰) انجام شده است به این نتیجه رسیده‌اند که دستیاران تخصصی با وجود نگرش مثبت نسبت به دندان پزشکی مبتنی بر شواهد و دسترسی به اینترنت جهت تصمیم گیری بالینی، عملاً از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده نمی‌کنند.

در مطالعه‌ی دیگر در بین دستیاران تخصصی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که توسط امینی و همکاران (۱۲) انجام گرفت، مشاهده شد که ۹۳/۹ درصد از دستیاران معتقد بودند که

جدول ۳: توزیع فراوانی موانع مربوط به دسترسی به شواهد در رابطه با دندان پزشکی مبتنی بر شواهد

تعداد (درصد)	موانع مربوط به دسترسی به شواهد
۳۱ (۵۹/۶)	حجم بالای اطلاعات دندان پزشکی
۱۶ (۳۰/۸)	عدم امکان دسترسی به برخی از شواهد موجود
۱۶ (۳۰/۸)	نبودن شواهد معتبر در بسیاری از زمینه‌های دندان پزشکی
۱۲ (۲۳/۱)	جدید بودن موضوع و عدم اطلاع بسیاری از دندان‌پزشکان از آن

آزمون Mann-Whitney نشان داد که میزان استفاده از EBD بین دستیاران خانم و آقا، اختلاف معنی دار نداشت ($p \text{ value} = ۰/۱۵$). به عبارت دیگر بین جنس و میزان استفاده از EBD رابطه‌ی معنی دار وجود نداشت. ضریب همبستگی Spearman نشان داد که بین میزان استفاده‌ی دستیاران از EBD با سال تحصیلی آن‌ها، رابطه‌ی معنی دار وجود نداشت ($p \text{ value} = ۰/۹۵$).

بحث

در مطالعه‌ی حاضر مشاهده شده است که ۱۹ نفر از دندان‌پزشکان مورد بررسی (۳۶/۵ درصد) زن و ۳۳ نفر (۶۳/۵

نتیجه گیری

بر اساس موارد مشاهده شده در این بخش، میزان استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در بین دستیاران پایین بوده است و این در حالی است که انجام دندان پزشکی مبتنی بر شواهد می تواند در بهبود عملکرد پزشکان مؤثر بوده و باعث ارتقاء کیفیت ارائه ی خدمات گردد، بر این اساس می تواند میزان رضایت مندی را نیز افزایش دهد.

سپاسگزار

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی شماره ی ۳۹۷۱۲۵ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می باشد. نویسندگان این مقاله نهایت تشکر و قدردانی خود را برای کمک های مادی و معنوی دانشگاه ابراز می دارند.

استفاده از نتایج تحقیقات می تواند سبب بهبود در تصمیم گیری روزانه ی آنان گردد، اما ۸۰/۳ درصد آنان آموزش مدونی در زمینه ی پزشکی مبتنی بر شواهد ندیده بودند. موارد بیان شده در این بخش نیز تا حد زیادی با نتایج حاصل از ارزیابی حاضر تطابق داشته است، بر این اساس، اهمیت توجه به این مورد در این ارزیابی نیز بیان گردیده است.

در مطالعه ی حاضر در صورت عدم تمایل دستیاران و یا درگیری تمام وقت دستیاران با بیماران، محقق وقت و حوصله و صبر زیادی در جمع آوری پرسش نامه ها صرف کرده است. پیشنهاد می شود که در مطالعات آینده، کارآیی استفاده از مداخلات در زمینه ی ارتقای میزان آگاهی و استفاده ی دندان پزشکان از مبانی مبتنی بر پژوهش مورد ارزیابی و آموزش قرار گیرد.

References

- Richards D, Lawrence A. Evidence based dentistry. Br Dent J 1995; 179(7): 270-3.
- McKibbon KA. Evidence-based practice. Bull Med Libr Assoc 1998; 86(3): 396-401.
- Johnson MH, The early history of evidence-based reproductive medicine. Reprod Biomed Online 2013; 26(3): 201-9.
- Vaghee S, Mirzaie O, Modarres Gharavi M, EbrahimZadeh S. The effect of communication skills education on nursing students' coping strategies in stressful situations of clinical courses. Evidence Based Care 2011; 1(1): 102-9.
- Bayat F, Vehkalahti MM, Murtomaa H, Tala H. Why do adults entitled to free or highly subsidized dental services select fully out-of-pocket-paid care? Community Dent Oral Epidemiol 2010; 38(1): 88-95.
- Sadeghi M, Khanjani N, Motamedi F, Saber M, Rad GS. Familiarity of medical residents at Kerman Medical University with evidence based medicine databases. J Res Med Sci 2011; 16(10): 1372-7.
- Khami MR, Jafari A, Mohtashamrad Z, Yazdani R, Moscowchi A, Akhgari E, et al. Awareness, knowledge and attitude of dental students of Tehran and Shahid Beheshti Universities of Medical Sciences about evidence-based dentistry. J Islam Dent Assoc Iran 2012; 24(4): 197-203. [In Persian].
- Sabounchi SS, Nouri M, Erfani N, Houshmand B, Khoshnevisan M. Knowledge and attitude of dental faculty members towards evidence-based dentistry in Iran. Eur J Dent Educ 2013; 17(3): 127-37.
- Ghojzadeh M, Azami-Aghdash S, Naghavi-Behzad M. Evidence-based care in Iran: a systematic review. J Birjand Univ Med Sci 2014; 21(2): 142-59. [In Persian].
- Moeintaghavi A, Mokhtari MR, Alizadeh F, Farazi F, Sohrabi M. Evaluation of evidence based dentistry knowledge and usage among postgraduate dental students of Mashhad dental school in 2012-2013. J Mashhad Dent Sch 2014; 3(1): 61-70. [In Persian].
- Najafi NF, Asgari I. Effectiveness of a program on evidence-based dentistry in dental students. J Educ Health Promot 2017; 6: 34.
- Amini M, Sagheb M, Moghadami M, Shayegh S. Knowledge and usage of evidence based medicine in Shiraz. Stride Dev Med Educ 2007; 4(1): 30-5. [In Persian].

پیوست

پرسشنامه

دستیاران محترم، از این که وقت ارزنده خود را در راستای تحقیق در مورد استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد صرف می کنید، سپاسگزاریم. اطلاعات این فرم محرمانه می باشد.

عنوان پایان نامه: بررسی میزان استفاده از دندان پزشکی مبتنی بر شواهد در بین دستیاران تخصصی دانشکده دندان پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۷

جنس: خانم ( ) رشته تحصیلی .....

آقا ( ) سال تحصیلی .....

۱- برای پاسخگویی به سؤالاتی که در برخورد با بیماران برای شما پیش می آید به کدام یک از منابع اطلاعاتی زیر رجوع می نمایید؟ (می توانید چند گزینه انتخاب کنید)

- مراجعه به جزوات درسی و یا سؤال از اساتید بالینی
- جستجوی اینترنت:
- در پایگاه های اطلاعاتی مبتنی بر شواهد
- در سایر پایگاه ها
- مجلات دندان پزشکی
- کتاب های مرجع:
- زبان اصلی
- ترجمه
- ترجمه های خلاصه شده کتاب های مرجع

۲- از کدام یک از منابع اطلاعاتی، مجلات و یا موتورهای جستجوی زیر استفاده می کنید؟

(می توانید چند گزینه انتخاب کنید)

بی اطلاع	اطلاع دارم ولی استفاده نمی کنم	می خوانم	در تصمیم گیری بالینی از آن استفاده می کنم
			Scopus
			Journal of the Evidence Based Dental Practice
			SUM Search
			Center for Evidence Based Dentistry
			TRIP Database, Oral Health Page
			Cochrane Database of Systematic Reviews
			PubMed Systematic Review Search Page
			AHRQ Evidence Based Practice Center
			The Journal of American Association (JADA)

۳- به طور متوسط در هفته چند ساعت از زمان خود را به جستجو در اینترنت اختصاص می دهید؟
..... ساعت.

- ۴- آیا شما در کارهای بالینی خود، از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد روز استفاده می‌نمایید؟
 به ندرت ( ) گاهی ( ) زیاد ( )
- موانع به کارگیری مؤثر EBD در محیط‌های بالینی موجود را علامت بزنید: (می‌توانید چند گزینه انتخاب کنید)
- ۵- موانع مربوط به دندانپزشک
- نظرات متفاوت سایر همکاران به این موضوع
  - دندانپزشکی مبتنی بر شواهد روز یک تهدید است و رویارویی با آن ترسناک است.
  - EBD بیشتر برای افرادی که در دانشگاه فعالیت می‌کنند کاربرد دارد نه برای دندانپزشکان عمومی
  - در مقوله دندانپزشکی مبتنی بر شواهد روز، نقش شرح حال و معاینه بالینی بسیار کم‌رنگ است.
  - نداشتن زمان کافی برای به کار بردن EBD در اعمال روزانه‌ی دندانپزشکی
  - EBD مقوله جدیدی است و لازمه استفاده از آن، آموختن مهارت‌های جدید بسیاری در این زمینه است.
- ۶- موانع مربوط به بیمار
- به کار بردن EBD در اعمال دندانپزشکی و به همان میزان برآورده کردن انتظارات بیمار کار دشواری است.
  - به کار بردن EBD در درمان بیماری‌هایی که خود در انتخاب درمان بهترین گزینه را انتخاب نمی‌کنند با مشکلات فراوانی همراه می‌شود.
  - برای اجرای دندانپزشکی مبتنی بر شواهد روز به زمان زیادی برای توجیه کردن بیمار نیاز است.
  - اطلاعات دندانپزشکی نادرستی که بعضاً مردم از طریق رسانه‌ها بدست می‌آورند یکی از علل عدم امکان اجرای موفق EBD است.
- ۷- موانع مربوط به مورد دسترسی به شواهد
- حجم بالای اطلاعات دندانپزشکی
  - عدم امکان دسترسی به برخی از شواهد موجود
  - نبودن شواهد معتبر در بسیاری از زمینه‌های دندانپزشکی
  - جدید بودن موضوع و عدم اطلاع بسیاری از دندانپزشکان از آن
- ۸- موانع مربوط به مدیران سیستم سلامت
- بی‌تفاوتی‌های شخصی و سازمانی به امر سلامت
  - عدم سرمایه‌گذاری‌های لازم برای تحقق این امر
  - فقدان هر گونه تشویق مادی و معنوی برای دندانپزشکانی که از EBD استفاده می‌کنند.
- ۹- آیا از روش‌های ارزیابی صحت شواهد استفاده می‌کنید؟
 بلی ○ خیر ○
- ۱۰- آیا پس از مرور اینترنت از مطالبی که برای‌تان تازگی دارد، پس از تطابق با کتب مرجع و در صورت نبود تضاد، در تشخیص یا درمان بیمارستان استفاده می‌کنید؟
- ۱۱- در صورت پاسخ به شبهه آیا این استفاده مفید هم بوده؟
 همیشه ○ گاهی اوقات ○ به ندرت ○ هرگز ○
- ۱۲- آیا تا بحال از کتابخانه دیجیتال استفاده کرده‌اید؟
 بسیار زیاد ○ متوسط ○ هرگز ○